CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanță:Judecătoria Edineț, sediul Central, (judecător: Bîrsan Ghenadie)

Dosarul nr.2a-862/2023

D E C I Z I E

Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

18 aprilie 2024 mun. Bălţi

Instanța compusă din:

Președintele completului judecător Adriana Garbuz

Judecători Iulia Grosu și Corolevschi Dumitru

Grefieri Natalia Pasat

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Parasca Valentin împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 17 mai 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Stoica Oleg către Parasca Valentin ,intervenient accesoriu Primăria ***** și Consiliul ***** privind revendicarea din posesia ilegală a bazinului acvatic situat pe terenul nr. cadastral ***** în extravilanul ***** și încasarea prejudiciului material și moral, Colegiul civil;

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 27 decembrie 2021 Stoica Oleg, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Istratii Vasile, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Parasca Valentin privind revendicarea din posesia ilegală a bunului imobil, încasarea prejudiciului material și moral cauzat, și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii depuse a indicat faptul că, în perioada 2011-2020, cet. Parasca Valentin a ocupat în mod samavolnic bazinul acvatic situat în extravilanul sat. Corpaci r-ul Edineț, ce se află pe terenul cu nr. cadastral *****, care este arendat de către reclamant în baza contractului de arendă din 10 ianuarie 2011, încheiat pe un termen de 10 ani și înregistrat la Serviciul Cadastral teritorial Edineț și refuză până în prezent să elibereze bazinul acvatic, împiedicând astfel reclamantul să efectueze lucrările pentru reconstrucția digului bazinului arendat.
3. La fel, a menționat că din motivul respectiv a depus o cerere la Procuratura raionului Edineț, care a fost remisă spre examinare IP Edineț, iar în privința lui

Parasca Valentin a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional, care a fost remis spre examinare conform competenței instanței de judecată,menționează că în cauza contravențională respectivă personal a fost recunoscut în calitate de victimă.

4. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 14 decembrie 2020, Parasca Valentin a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional și aplicată în privința ultimului o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 u.c. (900 lei), hotărâre a instanței care a fost menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 05 mai 2021.

5. Astfel, la 20 februarie 2014 a indicat faptul că, a încheiat un nou contract de arendă a bazinului acvatic cu suprafața de 0,9354 ha, situat pe terenul cu nr. cadastral *****, în baza licitației publice la care a participat, care a fost înregistrat la Oficiul Cadastral teritorial Edineț, iar contractul a fost încheiat pe un termen de 20 ani de la 20 februarie 2014 până la 19 februarie 2034.

6. Conform borderoului de calcul, plata de arendă anuală constituie suma de 1164 lei, care a fost achitată.

7. La fel, susține că a încercat de mai multe ori inclusiv cu participarea Administrației publice locale să soluționeze litigiul pe cale extrajudiciară, însă Parasca Valentin refuză să elibereze bazinul acvatic ocupat în mod samavolnic.

8. La fel, a mai indicat faptul că, prin acțiunile sale, Parasca Valentin a cauzat reclamantului un prejudiciu material sub formă de venit (profit) ratat ca urmare a lipsei sale de dreptul de a se folosi de bunul arendat, pe care însă nu-l poate proba și un prejudiciu material compus din plata de arendă achitată în sumă de 2328 lei.

9. Astfel, în rezultatul acțiunilor ilicite din partea lui Parasca Valentin, conchide că i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, exprimat prin suferințe psihice provocate de starea de umilință, rușine, nedreptate, frustrare, pe care o apreciază în sumă de 30 000 lei.

10. Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. art. 9 alin. (1)-(2) lit. (f), art. 10 alin. (1), art. 11 alin. (1), art. 13 alin. (1), 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) lit. (g), 502, 581 alin. (1) și (2), art. 1998 alin. (1), art. 2036 alin. (1)-(2) și art. 2037 Cod civil, și solicită de a fi dispusă revendicare din posesia ilegală a lui Parasca Valentin a bazinului acvatic situat pe terenul cu nr. cadastral ***** în extravilanul *****; încasarea de la pârâtul Parasca Valentin în beneficiul său a sumei de 2328 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat; a sumei de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat; și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv

cele de asistență juridică în sumă de 4000 lei și taxa de stat în sumă de 350 lei. (f.d. 1-4)

11. Ulterior, la data de 16 ianuarie 2023 de către reclamantul Stoica Oleg a fost depusă cererea de majorare a cuantumului pretențiilor acțiunii în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, care a fost respinsă prin încheierea instanței de judecată din data de 06 martie 2023, încheiere cu drept de recurs odată cu fondul cauzei, cerere care de altfel ulterior a fost admisă ca rezultat al achitării taxei de stat de către partea reclamantă. (f. d. 114, 144-147, 161-162, 164)

12. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 06 martie 2023, a fost dispusă atragerea în proces a Primăriei sat. Corpaci și Consiliului sat. Corpaci r-ul. Edineț în calitate de intervenienți accesorii.

Poziţia instanţei de fond.

13. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 17 mai 2023 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, și anume:

- S-a revendicat din posesia ilegală a lui Parasca Valentin, a.n. *****, IDNP ***** loc. ***** a bazinului acvatic situat pe terenul nr. cadastral ***** în extravilanul *****.

- S-a încasat de la Parasca Valentin, a.n. *****, IDNP ***** loc. ***** în beneficiul lui Stoica Oleg, loc. ***** prejudiciu material în suma totală de 4 447 lei, a încasa prejudiciu moral în suma de 3 000 lei și a încasa cheltuieli de judecată în sumă totală de 3 500 lei.

- În rest, s-a respins cererea depusă de Stoica Oleg către Parasca Valentin – ca neîntemeiată.

Solicitarea și argumentarea cererii de apel :

14. La data de 30 mai 2023, prin intermediul poștei electronice(f.d.176), Parasca Valentin prin intermediul avocatului Secrieru Anton a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 17 mai 2023, iar la 10 noiembrie 2023 a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea parțială a hotărîrii primei instanțe în latura admiterii pretențiilor reclamantului Stoica Oleg cu privire la revendicarea terenului din posesie nelegitimă, repararea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii formulate de Stoica Oleg.

15. În motivarea apelului depus reprezentantul apelantului a invocat faptul că, hotărîrea contestată a instanţei de fond este eronată, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

16. În acest sens, susține că cele două terenuri, care fac parte din fondul apelor conform extraselor, sunt înregistrate la cadastru drept două terenuri separate fiind delimitate din punct de vedere juridic, în realitate aceste două terenuri sunt acoperite de o singură fâşie de apă, formând un bazin acvatic unic.

17. Astfel, Stoica Oleg, invocând posesia ilegală a lui Parasca Valentin a menţionat că în urma ridicării nivelului de apă, acesta ar fi în imposibilitate de a dispune de bunul său.

18. La fel, precizează câteva aspecte importante referitoare la acţiunile lui Parasca Valentin.

19. Menţionează că, de facto, unicul dig existent care menţine întregul volum de apă, este amplasat pe teritoriul posedat legal de către Parasca Valentin, iar, acesta îl îngrijeşte şi îl consolidează pentru ca acesta să îşi îndeplinească funcţia.

20. Prin urmare, construcţia sau reparaţia acestui dig de către Parasca Oleg este confirmată însuşi de către Primăria s. Corpaci, care nu a avut nici o obiecţie la acţiunea respectivă.

21. Astfel, apelantul fiind posesor legal al terenului cu nr. cadastral *****, exercitând prerogativele dreptului de posesie, a reparat digul pentru a asigura menţinerea volumului de apă în bazinul acvatic.

22. Astfel, în acţiunile lui Parasca Valentin privitor la reparaţia digului nu se atestă vreo ilegalitate.

23. La fel, consideră că ar fi altă situaţie, dacă, în urma reparării digului, s-ar fi ridicat nivelul de apă şi respectiv, urmare a acestei ridicări, Stoica Oleg pretinde că îi este încălcat dreptul de posesie. În acest sens, consideră că, prin ridicarea nivelului de apă, Parasca Valentin nicidecum nu i-a încălcat sau îngrădit lui Stoica Oleg dreptul de posesie, or, nu este demonstrat în ce mod lui Stoica Oleg îi este îngrădit dreptul de posesie.

24. Totodată, dacă Stoica Oleg nu poate să-şi construiască digul de delimitare dintre bazinul său acvatic şi bazinul acvatic posedat de Parasca Valentin, nu presupune în nici-un mod că ultimul creează obstacole reclamantului în folosirea terenului, or, atunci când ambele părţi au încheiat contracte de folosinţă a acestor bazine acvatice, cunoşteau cu certitudine despre starea de facto a acestora, şi anume că, bazinele acvatice dispun de o singură fâşie de apă şi nu sunt delimitate prin dig, ceea ce se confirmă de către primarul cât şi reprezentantul consiliului local, prin declaraţiile oferite la examinarea în primă instanţă.

25. Drept urmare, atât Stoica Oleg cât şi Parasca Valentin, şi-au asumat faptul lipsei digului de delimitare, iar, lipsa mijloacelor financiare ale lui Stoica Oleg la acel moment a condus la înţelegerea dintre aceştia precum că, Parasca Valentin va achita arenda pentru bazinul acvatic în locul lui Stoica Oleg, şi respectiv se va folosi de întregul bazin acvatic.

26. Astfel, în momentul în care a survenit cererea de la Stoica Oleg de înlăturare a obstacolelor, Parasca Valentin i-a acordat posibilitatea de a-şi construi digul, prin scurgerea apei până la nivelul în care Stoica Oleg să poată să-şi construiască digul de delimitare.

27. Astfel, manifestând buna-credinţă în raport cu reclamantul, la 25.10.2022 Parasca Valentin a expediat atît în adresa lui Stoica Oleg cât şi a reprezentantului acestuia, avocatul Istratii Vasile, notificarea nr. 3274/22, prin care acestora le-a fost comunicat că nivelul apei, la acel moment, permitea construirea unui dig pentru bazinul acvatic deţinut de Stoica Oleg şi respectiv delimitarea acestora.

28. La fel, au fost informaţi despre faptul că, nivelul apei care ar permite construcţia digului între cele două bazine va fi menţinută pînă la data de 01.12.2022.

29. Totodată, s-a propus un termen de 7 zile, din momentul recepţionării notificării, pentru pentru a formula un răspuns în scris, şi eventual de a coordona acţiunile de mai departe în măsura în care pârâtul ar fi fost dispus să construiască digul.

30. Mai mult, menționează că notificarea nr. 3274/22 din 25.10.2022, a fost recepţionată de Stoica Oleg la data de 28.10.2022, fapt confirmat prin menţiunea de rigoare pe avizul de recepţie returnat, iar avocatul Istratii Vasile a recepţionat notificarea prin intermediul poştei electronice la data de 25.10.2022.

31. Însă, acesta nu a dat curs notificării şi nu s-a prezentant, şi nici nu a informat despre acordul sau dezacordul cu proprunerea efectuată, ceea ce de facto demonstrează că de fapt, Stoica Oleg urmăreşte alte scopuri decât cel de a delimita aceste bazine acvatice, şi anume prin presiune exercitate de al acapara integral.

32. Totodată, în speță, urmează a fi remarcat obiectul acțiunii, şi anume, revendicarea din posesia ilegală a bazinului acvatic. Iar, drept temei juridic a invocat prevederile art. 581 Cod civil.

33. Astfel, din acțiunea depusă rezultă că reclamantul intimat a invocat apărarea posesiei, dar, a solicitat instanţei de fapt, revendicarea din posesie ilegală, pe

calea pe calea acţiunii în revendicare. Conform art. 581 alin. (1) Cod civil, *„Proprietarul unui bun are dreptul de a i se recunoaşte dreptul de proprietate şi de a obţine sau recupera posesia sa de la oricare persoană care îl stăpîneşte de fapt, cu excepţia cazului în care acea persoană are un drept de a poseda bunul, în sensul art. 484 alin. (3), opozabil proprietandui.”*

34. Astfel, reieşind din norma legală invocată, observă că, acţiunea în revendicare este mijlocul de apărare a dreptului de proprietate al proprietarului unui bun, a cărei posesie este viciată sau încălcată.

35. Însă, la caz, Stoica Oleg nu este proprietar al terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în s. Corpaci,r-nul Edineţ, şi, prin urmare nu poate cere instanţei de judecată revendicarea din posesie ilegală dar poate apăra posesia pe calea acţiunii posesorii în reintegrare.

36. Or, apărarea posesiei unui posesor de drept limitat are loc pe calea acţiunii în reintegrare, în baza art. 493 alin. (1) Cod civil, „în cazul în care o persoană deposedează ilegal posesorul, acesta, sub sancţiunea decăderii, în termen de 1 an, este în drept să-i ceară restituirea bunului, indiferent de care dintre ei are dreptul de posesie sau are o posesie preferată. Termenul de 1 an începe să curgă de la data deposedării.”

37. Astfel, în speță se atestă în primul rând, netemeinicia cererii de chemare în judecată, întrucât, Stoica Oleg nu este proprietar şi nu poate cere apărarea dreptului de proprietate, nefiind format corect obiectul acţiunii cât şi temeiul juridic al acesteia.

38. În altă ordine de idei, instanţa de fond a emis o hotărâre ilegală, întrucât, a aplicat norme care nu urmau a fi aplicate, şi anume, prevederile legale cu privire la apărarea dreptului de proprietate au fost aplicate de fapt unor solicitări care nu se referă la apărarea dreptului de proprietate ci a dreptului de posesie, născut în baza contractului de transmitere în folosinţă.

39. Astfel, în măsura în care, instanţa de fond a aplicat norme legale care nu urmau a fi aplicate, consideră că sunt în prezenţa unei hotărâri ilegale, fapt ce conduce la casarea acesteia.

40. Astfel, ținînd cont de faptul că obiectul acţiunii cât şi temeiul se referă la apărarea dreptului de proprietate, constată cu certitudine lipsa temeiniciei acţiunii civile, întrucât, Stoica Oleg, în calitate de posesor de drept limitat, nu se poate prevala de prerogativele dreptului de proprietate, întrucât îi lipseşte unul din atributele de bază ale acestuia, şi anume dreptul de dispoziţie.

41. Totodată, în lipsa dreptului de proprietate, Stoica Oleg nu poate decât să-şi apere posesia pe calea acţiunii posesorii în reintegrare, şi nicidecum pe calea acţiunii în revendicare.

42. Cu privire la capitolul prejudiciului, consideră necesar de remarcat că potrivit alin. (1) art. 1998 din Codul civil: „Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune."

43. În aceeaşi ordine de idei, alin. (1) art. 2036 din Codul civil: „în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri."

44. Astfel, din sensul prevederilor legale enunțate apreciază că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează şi lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeaşi natură. De asemenea, din normele de drept enunţate rezultă, că se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

45. Deşi, reclamantul invocă cauzarea unui prejudiciu material, totodată acesta solicită şi repararea prejudiciului moral, ceea ce este absolut ilegal or, în virtutea prevederilor alin. (1) art. 1998 din Codul civil repararea prejudiciului moral ca urmare a cauzării prejudiciului material poate fi solicitat doar în cazul expres prevăzut de lege, efectiv reclamantului, legea nu îi acordă acordă posibilitatea de a solicita repararea, inclusiv, a prejudiciului moral, ca urmare a pretinsului prejudiciu material cauzat.

46. *Inter alia*, este important de evidenţiat că, deşi persoana trece prin suferinţe în multe situații din viaţă, inclusiv în cazul faptelor ilicite la care este expusă, aceasta încă nu o îndreptăţeşte să solicite despăgubiri. Persoana o poate cere doar în cazurile prevăzute de lege şi în condițiile legale privind raspunderea.

47. În altă ordine de idei, este de menţionat că în temeiul aceluiaşi alin. (1) art. 1998 din Codul civil, prejudiciul moral se repară în toate cazurile cînd are loc lezarea drepturilor personale nepatrimoniale, pe cale de consecinţă reclamantul, sub aspectul modalităţii respective de reparare a prejudiciului material, nu a invocat lezarea a careva drepturi personale nepatrimoniale care i-ar permite de a solicita repararea prejudiciului moral, or, evidenţiază că reclamantul pretinde încălcarea dreptului de posesie, adică un atribut al dreptului de proprietate, care

este un drept real patrimonial, dar nicidecum unul nepatrimonial, care să genereze posibilitatea reclamantului de a solicita repararea prejudiciului moral.

48. Subsecvent, argumentul reclamantului cu referire la necesitatea reparării prejudiciului moral, nu urmează a fi reţinut de către instanţă, or, după cum s-a arătat supra, acesta nu întruneşte nici una din condiţiile, stabilite de alin. (1) art. 1998 din Codul civil, în care urmează a fi reparat prejudiciul moral, drept urmare instanţe urmează să respingă pretenţiile reclamantului în ceea ce ţine de repararea prejudiciului moral.

Argumentele părților expuse în ședința instanței de apel:

49. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului Parasca Valentin a pledat pentru admiterea cererii de apel depuse în temeiul motivelor de fapt și de drept indicate, cu casarea hotărîrii instanței de fond ca fiind nefondată.

50. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel reprezentantul intimatului Stoica Oleg-avocatul Istratii Vasile a pledat pentru respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală .

51. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel intimatul Stoica Oleg a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală.

52. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel reprezentantul Primăriei s.Corpaci, Ursachi Marcel a pledat pentru respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind justă și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel:

53. Audiind părțile, examinând argumentele apelanţilor invocate în cererea de apel în coraport cu materialele cauzei și cu hotărârea pronunțată, Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră apelul întemeiat și care urmează de a fi admis, reieșind din următoarele considerente:

54. În conformitate cu art. 362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

55. Instanța de apel constată că, judecătoria Edineț, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 17.05.2023(f.d.169), iar cererea de apel a fost declarată la data de 30.05.2023(f.d.176), prin urmare apelantul s-a conformat dispozițiilor normelor legale menționate supra şi a depus cererea de apel în termen de 30 de zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii.

56. În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre,iar, potrivit prevederilor art. 386 alin.(1) lit.a) CPC, Hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel

dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.

57. În conformitate cu 238 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată deliberează, sub conducerea preşedintelui şedinţei, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluţionate, apreciază probele, determină circumstanţele şi caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admiterea acţiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

58. Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

59. Potrivit art. 373 alin. (1), (2) şi (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

60. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

61. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinîndu-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, aceasta are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare.

62. Conform art.386 alin.(1) lit.(a) CPC ” Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.

63. Colegiul civil constată că potrivit materialelor cauzei, la 27 decembrie 2021 Stoica Oleg, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Istratii Vasile, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Parasca Valentin privind

revendicarea din posesia ilegală a bunului imobil, încasarea prejudiciului material și moral cauzat, și a cheltuielilor de judecată.

64. La fel, Unitatea Administrativ Teritorială sat. Corpaci,r-ul Edineț deține în proprietate bunurile imobile – terenuri al fondului apelor (bazine acvatice), amplasate în extravilanul sat. Corpaci r-ul Edineț, cu nr. cadastrale ***** și *****, cu suprafața de 0,3906 ha, respectiv 0,9354 ha, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f. d. 44-45, 47-48, 130-133).

65. La fel, același material probator, dar și alte materiale ale cauzei civile mai indică și faptul că, în privința terenurilor cu nr. cadastrale ***** și *****, cu suprafața de 0,3906 ha, respectiv 0,9354 ha, la data de 17 februarie 2014 a avut loc licitația privind preluarea în folosință separată a bazinelor acvatice menționate, astfel că, în privința terenului nr. cadastral ***** câștigător al licitației a fost desemnat pârâtul Parasca Valentin (f. d. 40-41, 43), iar câștigător al licitației în privința terenului nr. cadastral ***** a fost desemnat reclamantul Stoica Oleg (f. d. 20-22, 25).

66. La data de 20 februarie 2014, între reclamantul Stoica Oleg și Primăria sat.Corpaci r-ul Edineț a fost încheiat Contractul nr.2 de folosință separată a bazinului acvatic cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,9354 ha, amplasat în extravilanul sat. Corpaci r-ul Edineț pe un termen de pînă la data de 19 februarie 2034 (f. d. 15-17), fiind întocmite de către părțile raportului juridic Actul de predare-preluare a bazinului acvatic indicat (f. d. 18), dar anterior și Borderoul de calcul al prețului pentru folosința separată a bazinului acvatic (f. d. 19), cu înregistrarea dreptului corespunzător de arendă în Registrul bunurilor imobile deținut de IP ”Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Edineț (f. d. 48, 131).

67. La data de 20 februarie 2014, între pârâtul Parasca Valentin și Primăria sat.Corpaci r-ul Edineț a fost încheiat Contractul nr.3 de folosință separată a bazinului acvatic cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,3906 ha, amplasat în extravilanul sat. Corpaci r-ul Edineț pe un termen de până la data de 19 februarie 2034 (f. d. 36-38), fiind întocmite de către părțile raportului juridic Actul de predare-preluare a bazinului acvatic indicat (f. d. 39), anterior fiind întocmit și Borderoul de calcul al prețului pentru folosința separată a bazinului acvatic (f. d. 42), cu înregistrarea dreptului corespunzător de arendă în Registrul bunurilor imobile deținut de IP ”Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Edineț (f. d. 47, 130).

68. Potrivit planului cadastral al bunurilor imobile (bazine acvatice) cu nr. cadastrale ***** și ***** (f. d. 44-45), și pozele cadastrale și satelit oferite de Google Maps (f. d. 132-133), cât și din actele confirmatoare emise de Primăria sat. Corpaci r-ul Edineț (f. d. 23-24, 46), precum că, faptic bazinele acvatice din litigiu formează un tot întreg, pînă la moment nefiind soluționată problema cu privire la

construcția digului de partajare a bazinelor acvatice aflate în arenda cet. Stoica Oleg și Parasca Valentin.

69. Sub acest aspect, Colegiul civil susține că, cele două terenuri invocate supra, care fac parte din fondul apelor conform extraselor, sunt înregistrate la cadastru drept două terenuri separate fiind delimitate din punct de vedere juridic, însă, în realitate aceste două terenuri sunt acoperite de o singură fâşie de apă, formând un bazin acvatic unic, acesta din urmă niciodată nu a fost delimitat printr-un dig.

70. Astfel, în acțiunea înaintată, Stoica Oleg, invocând posesia ilegală a lui Parasca Valentin a menţionat că, urmare a ridicării nivelului de apă, acesta ar fi în imposibilitate de a dispune de bunul său.

71. Conform art. 482 alin. (1) cod civil, „Posesiunea se dobîndeşte prin exercitarea voită a stăpînirii de fapt a bunului."

72. Conform art. 484 alin. (3) lit. a) Cod civil, „Este posesor de drept limitat persoana care exercită posesia asupra bunului în calitate de titular al unui drept real limitat, în calitate de locatar, comodatar sau coproprietar, în privinţa cotelor-părţi ale celorlalţi coproprietari, precum şi în alte cazuri cînd exercită posesia cu intenţia de a acţiona astfel în interesul său, în baza unui anumit raport juridic cu posesorul sub nume de proprietar prin care posesorul de drept limitat a dobîndit dreptul să posede bunul;"

73. Prin urmare, Parasca Valentin fiind posesor legal al terenului cu nr. cadastral *****, exercitând prerogativele dreptului de posesie, a reparat digul pentru a asigura menţinerea volumului de apă în bazinul acvatic.

74. În altă ordine de idei, Colegiul civil reliefă că, de facto, unicul dig existent care menţine întregul volumul de apă, este amplasat pe teritoriul posedat legal de către Parasca Valentin, digul respectiv fiind îngrijit şi consolidat pentru ca acesta să îşi îndeplinească funcţia.

75. Drept urmare, construcția, sau mai bine zis reparaţia digului respectiv de către Parasca Oleg este confirmată chiar de către Primăria s. Corpaci, care nu a avut nici o obiecţie la acţiunea respectivă, motiv pentru care Colegiul Civil cu privire la reparația digului nu atestă o careva ilegalitate.

76. În altă ordine de idei, instanța de apel consideră drept neîntemeiată și pretenția reclamantului-intimat cu privire la încălcarea dreptului de posesie asupra bazinului său acvatic pe motiv că nivelul apei din bazin s-ar fi ridicat în urma reparării digului , or, prin ridicarea ridicarea nivelului de apă, Parasca Valentin nicidecum nu a încălcat sau îngrădit dreptul de posesie lui Stoica Oleg,

deoarece, la caz, nu a fost demonstrat în ce mod reclamantului i-a fost îngrădit dreptul de posesie.

77. Mai mult ca atît, faptul că, Stoica Oleg nu poate să-şi construiască digul de delimitare dintre bazinul său acvatic şi bazinul acvatic posedat de Parasca Valentin, nu presupune în nici-un mod că ultimul creează obstacole reclamantului-intimat în folosirea terenului, or, atunci când ambele părţi au încheiat contracte de folosinţă a acestor bazine acvatice, **cunoşteau cu certitudine starea de facto a acestora,** şi anume că, **bazinele acvatice dispun de o singură fâşie de apă şi nu sunt delimitate prin dig,** ceea ce este confirmat atît de primar cât şi de reprezentantul consiliului local, prin declaraţiile oferite la examinarea în primă instanţă cît și în instanța de apel.

78. În consecință, atât Stoica Oleg cât şi Parasca Valentin, şi-au asumat faptul lipsei digului de delimitare, iar, lipsa mijloacelor financiare ale lui Stoica Oleg la acel moment, a şi condus la înţelegerea dintre dânşii precum că, Parasca Valentin va achita arenda pentru bazinul acvatic în locul lui Stoica Oleg, şi respectiv se va folosi de întregul bazin acvatic.

79. În aceeași ordine de idei, în momentul în care a survenit cererea de la Stoica Oleg de înlăturare a obstacolelor, Parasca Valentin i-a acordat posibilitatea de a-şi construi digul, prin scurgerea apei până la nivelul în care Stoica Oleg să poată să-şi construiască digul de delimitare.

80. Drept urmare, manifestând buna-credinţă în raport cu reclamantul, la data de 25.10.2022, Parasca Valentin a expediat atît în adresa lui Stoica Oleg cât şi a reprezentantului acestuia, avocatul Istratii Vasile, Notificarea nr. 3274/22, prin care le-a fost comunicat ultimilor că nivelul apei, la acel moment, permitea construirea unui dig pentru bazinul acvatic deţinut de Stoica Oleg şi respectiv delimitarea acestora. La fel, s-a informat despre faptul că, nivelul apei care ar permite construcţia digului între cele două bazine va fi menţinută pînă la data de 01.12.2022.

81. Totodată, s-a propus un termen de 7 zile, din momentul recepţionării notificării, pentru pentru a formula un răspuns în scris, şi eventual de a coordona acţiunile de mai departe în măsura în care pârâtul ar fi fost dispus să construiască digul.Notificarea nr. 3274/22 din 25.10.2022, a fost recepţionată de Stoica Oleg la data de 28.10.2022, fapt confirmat prin menţiunea de rigoare pe avizul de recepţie returnat, iar avocatul Istratii Vasile a recepţionat notificarea prin intermediul poştei electronice la data de 25.10.2022 .

82. Însă, acesta nu a dat curs notificării- neprezentîndu-se, şi nici nu a informat despre acordul sau dezacordul cu propunerea efectuată, ceea ce de fapt

demonstrează că de fapt, Stoica Oleg urmăreşte alte scopuri decât cel de a delimita aceste bazine acvatice, şi anume prin presiunea exercitată de a acapara integral bazinele acvatice care dispun de o singură fîșie de apă.

83. Suplimentar, instanța de apel reține faptul că, în speță, obiectul acțiunii se referă la revendicarea din posesia ilegală a bazinului acvatic, iar , drept temei juridic a invocat art.581 Cod Civil .

84. În acest sens, reieșind din analiza efectuată, Colegiul civil relevă că, reclamantul intimat a invocat apărarea posesiei, însă,de facto, a solicitat instanţei de fond revendicarea din posesie ilegală, pe calea acţiunii în revendicare. Conform art. 581 alin. (1) Cod civil, *„Proprietarul unui bun are dreptul de a i se recunoaşte dreptul de proprietate şi de a obţine sau recupera posesia sa de la oricare persoană care îl stăpîneşte de fapt, cu excepţia cazului în care acea persoană are un drept de a poseda bunul, în sensul art. 484 alin. (3), opozabil proprietandui. "*

85. Astfel, în temeiul normei legale invocate supra, instanța de apel reliefă că acţiunea în revendicare este mijlocul de apărare a dreptului de proprietate al proprietarului unui bun, a cărei posesie este viciată sau încălcată.

86. Sub acest aspect, Colegiul civil decelează că Stoica Oleg nu este proprietar al terenului cu nr. cadastral *****, amplasat în s. Corpaci r-nul Edineţ, prin urmare nu poate cere instaţei de judecată revendicarea din posesie ilegală a terenului litigios, or, în speță nu putem schimba obiectul și temeiul acțiunii.

87. Aderent, Colegiul civil susține că acțiunea în revendicare se referă la proprietar, nu la posesor, iar bazinul acvatic al pîrîtului se află în posesie.

88. Or, apărarea posesiei a unui posesor de drept limitat are loc pe calea acţiunii în reintegrare, în baza art. 493 alin. (1) Cod civil, „în cazul în care o persoană deposedează ilegal posesorul, acesta, sub sancţiunea decăderii, în termen de 1 an, este în drept să îi ceară restituirea bunului, indiferent de care dintre ei are dreptul de posesie sau are o posesie preferată. Termenul de 1 an începe să curgă de la data deposedării."

89. Sub acest aspect, Colegiul civil reiterează faptul că, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, întrucât, Stoica Oleg nu este proprietar şi nu poate cere apărarea dreptului de proprietate, nefiind format corect obiectul acţiunii cât şi temeiul juridic al acesteia.

90. Subsidiar, instanţa de nivelul unu a emis o hotărâre ilegală, întrucât, a aplicat norme care nu trebuiau să fie aplicate, şi anume, prevederile legale cu privire la apărarea dreptului de proprietate au fost aplicate de fapt unor solicitări care nu

se referă la apărarea dreptului de proprietate ci a dreptului de posesie, născut în baza contractului de transmitere în folosinţă.

91. În această ordine de idei, în măsura în care, instanţa de prim nivel a aplicat nişte norme care nu trebuiau să fie aplicate, rezultă prezenţa unei hotărâri ilegale, circumstanțe care duc la casarea hotărîrii instanței de fond.

92. În consecință, dacă obiectul acţiunii cât şi temeiul acesteia se referă la apărarea dreptului de proprietate, instanța de apel atestă lipsa temeiniciei acţiunii civile, întrucât, Stoica Oleg, în calitate de posesor de drept limitat, nu se poate prevala de prerogativele dreptului de proprietate, întrucât îi lipseşte unul din atributele de bază ale acestuia, şi anume dreptul de dispoziţie.

93. Sub acest aspect,Colegiul civil reliefă faptul că, în lipsa dreptului de proprietate, Stoica Oleg nu poate decât să-şi apere posesia pe calea acţiunii posesorii în reintegrare, şi nicidecum să calea acţiunii în revendicare.

94. Potrivit alin. (1) art. 1998 din Codul civil: „Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.”

95. În aceeaşi ordine de idei, alin. (1) art. 2036 din Codul civil: „în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.”

96. Drept urmare, din sensul prevederilor legale enunțate Colegiul civil apreciază faptul că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează şi lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeaşi natură. De asemenea, din normele de drept enunţate rezultă, că se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

97. Astfel, chiar dacă reclamantul invocă cauzarea unui prejudiciu material, totodată acesta solicită şi repararea prejudiciului moral, ceea ce este absolut ilegal or, în virtutea prevederilor alin. (1) art. 1998 din Codul civil repararea prejudiciului moral ca urmare a cauzării prejudiciului material poate fi solicitat doar în cazul expres prevăzut de lege, efectiv reclamantului, legea nu-i acordă posibilitatea de a solicita repararea, inclusiv, a prejudiciului moral, ca urmare a pretinsului prejudiciu material cauzat.

98. Inter alia, este important de evidenţiat că, deşi persoana trece prin suferinţe în multe situații din viaţă, inclusiv în cazul faptelor ilicite la care este expusă, aceasta încă nu o îndreptăţeşte să solicite despăgubiri. Persoana o poate cere doar în cazurile prevăzute de lege şi în condițiile legale privind raspunderea.

99. În altă ordine de idei, Colegiul relevă că în temeiul aceluiaşi alin. (1) art. 1998 din Codul civil, prejudiciul moral se repară în toate cazurile cînd are loc lezarea drepturilor personale nepatrimoniale, pe cale de consecinţă- reclamantul, sub aspectul modalităţii respective de reparare a prejudiciului material, nu a invocat lezarea a careva drepturi personale nepatrimoniale care i-ar permite de a solicita repararea prejudiciului moral, or, evidenţiază că reclamantul pretinde încălcarea dreptului de posesie, adică un atribut al dreptului de proprietate, care este un drept real patrimonial, dar nicidecum unul nepatrimonial, care să genereze posibilitatea reclamantului de a solicita repararea prejudiciului moral.

100. Subsecvent, argumentul reclamantului cu referire la necesitatea reparării prejudiciului moral, nu urmează a fi reţinut de către instanţa de apel, or, după cum s-a arătat supra, acesta nu întruneşte niciuna din condiţiile stabilite de alin. (1) art. 1998 din Codul civil, în care urmează a fi reparat prejudiciul moral, drept urmare, instanţa de apel urmează să respingă pretenţiile reclamantului în ceea ce ţine de repararea prejudiciului moral.

101. Din considerentele enunțate, cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

102. Reieșind din cele relatate, instanța de apel ajunge la concluzia, că apelul înaintat de Parasca Valentin urmează a fi admis, hotărârea instanței de fond a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Stoica Oleg se va respinge.

103. În conformitate cu prevederile art.art. 385 lit. c), 390 CPC Colegiul civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Bălți;

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de Parasca Valentin .

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 17 mai 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Stoica Oleg către Parasca Valentin, intervenient accesoriu Primăria ***** și Consiliul ***** privind revendicarea din posesia ilegală a bazinului acvatic

situat pe terenul nr. cadastral ***** în extravilanul ***** și încasarea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi soluții conform căreia acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului
judecător: Adriana Garbuz

Judecători: Dumitru Corolevschi

Iulia Grosu